

OULU

Rotokolla

Ohjeita ja pelisääntöjä lukioiden
väliseen yhteistyöhön 1.8.2016 alkaen

Kuva: Niina Teräslahti

Sisällysluettelo

Yleistä.....	3
Mukana olevat lukiot ja yhteistyön periaatteet	3
Rotokollan osapuolet	3
Rotokollan tavoitteet ja sitovuus	3
Henkilöstö ja opiskelijat	3
Yhteistyön rahoittaminen	3
Toimielimet ja tehtävät	3
Lukioyksikön johtotiimi	3
Lukioyksikön opotiimi	4
Oppilaskuntien neuvottelukunta	4
Opetuksen järjestäminen.....	5
Työ- ja opetussuunnitelmat.....	5
Työ- ja loma-ajat	5
Tuntikaavio.....	5
Kurssitarjottimet	5
Opetussuunnitelmien kaupunkikohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit.....	6
Lukio-opintojen suorittaminen muussa kuin kotilukiossa	7
Kursseille osallistuminen.....	7
Osallistumisoikeuden rajoitukset.....	7
Kursseille ilmoittautuminen	7
Poissaolojen seuranta	7
Kurssin itsenäinen suorittaminen	8
Vaihtojakso kumppanuuslukiossa.....	8
Työpäiväjärjestelyistä tiedottaminen	8
Osaamisen tunnustaminen	8
Ylioppilaskirjoitusten järjestäminen	10
Yhteiset koetilaisuudet	10

Yleistä

Mukana olevat lukiot ja yhteistyön periaatteet

Rotokollan osapuolet

Tämän Rotokollan mukaisesta yhteistyöstä ovat sopineet Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuritoimeen lukioyksikköön kuuluvat Haukiputaan lukio, Kastellin lukio, Kiimingin lukio, Laanilan lukio, Madetojan musiikkilukio, Merikosken lukio, Oulun aikuislukio, Oulun Lyseon lukio, Oulun Suomalaisen Yhteiskoulun lukio, Oulunsalon ja Pateniemen lukio.

Rotokollan tavoitteet ja sitovuus

Rotokollassa annetaan ohjeet ja pelisäännöt Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuritoimeen kuuluvien lukioden keskinäisen vapaaehtoisen yhteistyön organisoimiseen ja suunnitteluun. Rotokollassa on myös sellaisia koulujen toimintaan liittyviä yleisiä ohjeita, joista kumppanuuslukiot ovat yhteisesti sopineet. Kukin lukio vastaa itsenäisesti muusta oman toimintansa järjestämisestä voimassaolevan lainsäädännön ja opetussuunnitelman mukaisesti.

Henkilöstö ja opiskelijat

Jokainen lukio vastaa omien opiskelijoidensa ohjauksesta ja tukitoimista myös silloin kun opiskelija suorittaa opintoja toisessa lukiossa.

Kumppanuuslukion opiskelijan osallistumisesta normaaliin kurssiopetukseen ei makseta kurssin opettajalle erillistä korvausta.

Yhteistyön rahoittaminen

Lukiot vastaavat mahdollisista kustannuksista omalta osaltaan. Muiden lukioden opiskelijoilta ei peritä kurssimaksuja tai muita kuluja, elleivät ne koske myös oman lukion opiskelijoita.

Toimielimet ja tehtävät

Lukioyksikön johtotiimi

Lukioyksikön johtotiimin kokous vastaa yhteistyön suunnittelusta ja ohjauksesta. Johtotiimin kutsuu koolle lukio-opetuksen johtaja ja sen jäseniä ovat Oulun kaupungin lukioden rehtorit.

Johtotiimin kokouksia pidetään säännöllisesti koko lukuvuoden ajan. Johtotiimin kokoukseen kutsutaan tarvittaessa lukioiden opinto-ohjaajien edustaja, opettajien luottamushenkilö ja/tai opiskelijakuntien neuvottelukunnan edustaja. Johtotiimi käyttää tarvittaessa asiantuntijoita.

Rotokollan muutoksista ja täydennyksistä sovitaan johtotiimin kokouksissa.

Lukioyksikön opotiimi

Opotiimiin kuuluvat Oulun kaupungin lukioiden opinto-ohjaajat. Ryhmän kutsuu koolle koordinoiva opinto-ohjaaja. Ryhmän kokouksiin voidaan kutsua tarvittaessa muitakin asiantuntijoita.

Opotiimi

- suunnittelee ja kehittää opinto-ohjauksen käytänteitä ja tekee ohjauksellista yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa
- tekee lukioyksikön johtotiimille aloitteita yhteistyön muotojen ja sisältöjen kehittämiseksi
- antaa lausuntoja lukioyksikön johtotiimin ehdotuksista sekä
- lähettää tarvittaessa oman edustajansa lukioyksikön johtotiimin kokouksiin.

Opiskelijakuntien neuvottelukunta

Opiskelijakuntien neuvottelukunta koostuu Oulun kaupungin lukioiden oppilaskuntien hallitusten nimeämistä edustajista. Kustakin lukiosta voi mukana olla korkeintaan kaksi edustajaa.

Neuvottelukunta

- tapaa lukuvuosittain lukiojohtajan ja rehtoriedustajan kehityskeskustelussa
- antaa lausuntoja lukioyksikön johtotiimin sille esittämistä suunnitelmista ja päätösehdotuksista
- tekee yhteistyötä edunvalvonta-asioissa lukiolaisten liiton kanssa.

Opetuksen järjestäminen

Työ- ja opetussuunnitelmat

Työ- ja loma-ajat

Oulun kaupungin päivälukiot noudattavat opetustoimen työ- ja loma-aikoja. Lukuvuosi on jaettu viiteen jaksoon, joiden alkamis- ja päättymisajankohdat ovat pääsääntöisesti yhtenevät. Oppitunnit ovat kaikissa lukioissa 75 minuutin mittaisia.

Oulun aikuislukiossa lukuvuoden alkamis- ja päättymisajankohdat sekä tuntien pituudet poikkeavat päivälukioiden työajoista. Aikuislukion lukuvuosi on jaettu kuuteen jaksoon.

Lukioyksikön johtotiimi voi halutessaan tehdä yhdessä suunnitelman lukuvuoden aikana tehtävistä lauantaityöpäivistä ja niillä korvattavista arkivapaista. Lauantaityöpäivien käytöstä päätöksen tekee sivistys- ja kulttuurijohtaja.

Tuntikaavio

Lukion päivittäisen työjärjestyksen laadintaa ohjaa tuntikaavio. Oulun kaupungin lukioissa noudatetaan seuraavanlaista tuntikaaviota:

Kello	Ma	Ti	Ke	To	Pe
08.15–09.30	4	1	6	3	8
09.45–11.00	5	2	7	4	1
11.00–13.15	6	3	2	5	2
13.15–14.30	7	4	1	6	3
14.45–16.00	8	5	8	7	<i>Ei säännöllistä opetusta</i>
16.00–17.30	<i>kerho</i>	<i>kerho</i>	<i>kerho</i>	<i>kerho</i>	<i>Ei säännöllistä opetusta</i>

Tuntikaaviossa ruokatunti sijoitetaan kello 11.00–13.15 välille sen mukaan, miten kunkin lukion ruokailu on järjestetty. Joidenkin oppituntien alkamis- ja päättymisajoissa saattaa olla lukiokohtaisia, 5–10 minuutin eroja.

Kastellin lukio ja Oulun aikuislukio käyttävät erilaista tuntikaaviota. Oulun Lyseon lukiossa tuntikaaviossa keskiviikon 2. ja 8. koodi vaihtavat keskenään paikkaa jaksoissa 1–3.

Kurssitarjottimet

Jokainen lukio laatii oman kurssitarjottimensa ja laatii jaksottaisen aikataulun käytössä olevan tuntikaavion mukaisesti. Lukuvuoden kurssitarjottimet julkaistaan edeltävän

lukuvuoden toukokuun aikana. Tarjotin on ensin näkyvillä kunkin lukion omille opiskelijoille. Heidän valintojensa jälkeen tarjotin avataan viimeistään kaksi viikkoa ennen lukuvuoden loppua myös muiden lukioiden opiskelijoille.

Lukiot voivat sijoittaa kurssitarjottimilleen myös sellaisia kursseja, jotka järjestetään yhteistyössä kumppanuuslukioiden tai muiden oppilaitosten kanssa. Tällaiset kurssit voidaan toteuttaa joko lähiopetuksena oppilaitoksen tiloissa tai monimuoto-opetuksena.

Yhteisesti järjestettävien kurssien osalta opiskelijoille tiedotetaan, mikä lukio tai oppilaitos kurssin toteuttaa ja miten kurssin opetus toteutetaan.

Yhteisesti pyritään järjestämään sellaisia kursseja, joiden opiskelijamäärät jäävät yhdessä lukiossa liian pieniksi. Tällaisia kursseja voivat olla esimerkiksi

- joidenkin vieraiden kielten kurssit
- elämäkatsomustiedon kurssit sekä
- koulukohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit.

Opetussuunnitelmien kaupunkikohtaiset syventävät ja soveltavat kurssit

Oulun kaupungin lukioiden opetussuunnitelmien yleinen osa on osin yhteinen. Valtakunnallisten pakollisten ja syventävien sekä koulukohtaisten kurssien lisäksi opetussuunnitelmissa voi olla yhteisiä koulukohtaisia syventäviä ja soveltavia kursseja.

Opetussuunnitelmassa on myös seuraava yhteinen, viiden kurssin laajuinen opintokokonaisuus:

Osallisuuskurssit (OS1–OS5)

Kurssien tavoitteet ja sisällöt tulevat lukiokoulutuksen yleisistä tavoitteista ja opetussuunnitelman perusteiden aihekokonaisuuksista. Aihekokonaisuuksien tavoitteena on, että

- opiskelija ymmärtää asioiden välisiä yhteyksiä
- saa mahdollisuuksia osaamisen jakamiseen ja luovaan ongelmanratkaisuun
- rohkaistuu toimimaan hyvän tulevaisuuden puolesta.

Opiskelija voi lukioaikanaan suorittaa enintään viisi osallisuuskurssia. Kunkin osallisuuskurssin tulee täyttää ainakin osa kurssien tavoitteista. Keskeisissä sisällöissä on kaksi vaihtoehtoista ja yksi pakollinen osa.

Opiskelijalle voidaan osoittaa opettaja, joka valvoo ja ohjaa osallisuuskurssin suorittamista. Hyväksytystä kurssista opiskelija saa suoritusmerkinnän.

TAVOITTEET

Tavoitteena on, että opiskelija

- oppii edistämään yhdessä muiden kanssa ihmisoikeuksia, demokratiaa, tasa-arvoa ja kestäväää kehitystä
- kasvaa osallistuvaksi, vastuuta kantavaksi ja kriittiseksi kansalaiseksi
- rohkaistuu toimimaan aktiivisesti opiskeluyhteisössä ja yhteiskunnassa paikallisesti, kansallisesti tai kansainvälisesti

- tutustuu yhteiskunnan erilaisiin osallistumisjärjestelmiin sekä tuntee niiden toimintatapoja

KESKEISET SISÄLLÖT

- osallistuminen opiskeluyhteisön, julkisen päätöksenteko- tai valmisteluelimen tai kansalaisjärjestön toimintaan (kuten lukion oppilaskunta, Oulun nuorten edustajisto, Oulun alueelliset vaikuttajaryhmät) *tai*
- vapaaehtoistyö yleishyödyllisessä yhteisössä, julkisyhteisössä tai muussa järjestäytyneessä yhdistystoiminnassa *sekä*
- opintokokonaisuuden tavoitteiden toteutumista, omaa toimintaa sekä työskentelyyn käytettyä aikaa dokumentoivan tekstin tai tallenteen tuottaminen (esimerkiksi video, työpäiväkirja, blogi)

Lukio-opintojen suorittaminen muussa kuin kotilukiossa

Kursseille osallistuminen

Opiskelijoilla on mahdollisuus valita omaan opinto-ohjelmaansa kursseja kumppanuuslukioista.

Erityistehtävän saaneiden lukioiden (Kastellin urheilulukio, Madetojan musiikkilukio, Oulun Lyseon lukion IB-ohjelma) erityisohjelmaan kuuluvat kurssit eivät pääsääntöisesti ole avoimia muiden lukioiden opiskelijoille.

Osallistumisoikeuden rajoitukset

Kukin koulu asettaa järjestämilleen kursseille osallistujamäärärajan sen mukaan, mitä opetusjärjestelyt edellyttävät. Pääsääntöisesti kursseille otetaan korkeintaan 36 opiskelijaa.

Jos jollekin kurssille on halukkaita opiskelijoita enemmän kuin kurssille voidaan ottaa, ovat etusijalla kunkin lukion omat opiskelijat.

Kursseille ilmoittautuminen

Kumppanuuslukion kursseille ilmoittaudutaan samoin kuin kotilukionkin kursseille: opiskelija valitsee itselleen kurssit Wilma-käyttöliittymässä avoimena olevasta kumppanuuslukion kurssitarjottimesta. Kursseille ilmoittautuminen tulee tehdä viimeistään kolme (3) työpäivää ennen jakson alkua. Tämän jälkeen kurssille voi osallistua vain pyytämällä siihen erikseen lupa kurssin opettajalta.

Kurssivalintoja ennen tai niiden teon yhteydessä opiskelijan tulee ilmoittaa omalle ryhmänohjaajalleen ja opinto-ohjaajalleen, mitä opintoja hän muualla suorittaa.

Poissaolojen seuranta

Opettajat pitävät kursseilla ajantasaista kirjaa opiskelijan poissaoloista. Poissaolot kirjataan Wilman poissaoloseurantaan.

Opiskelijan tulee selvittää kurssin opettajalle poissaolonsa luotettavalla tavalla, kuten esittämällä sairaustodistuksen tai huoltajan varmentaman selvityksen. Huoltaja voi halutessaan antaa selvityksen myös suoraan Wilmaan.

Kurssin itsenäinen suorittaminen

Opiskelijalla on mahdollisuus suorittaa kursseja itsenäisesti opetukseen osallistumatta vain kotilukiossaan. Lukioden yhteisesti järjestämällä kursseilla itsenäinen suorittaminen hoidetaan järjestäjälukiassa.

Vaihtojakso kumppanuuslukiossa

Opiskelijoilla on mahdollisuus opinto-ohjaajan kanssa keskusteltuaan siirtyä opiskelemaan toiseen lukioon kokonaisen jakson ajaksi. Opiskelijalla voi lukioaikana olla korkeintaan kolme kumppanuuslukioissa suoritettua vaihtojaksoa.

Vaihtojakson opintoja ja niiden aikana kumppanuuslukion kursseille osallistumista koskevat samat ohjeet ja säännöt kuin yksittäisille kursseillekin osallistumistakin.

Työpäiväjärjestelyistä tiedottaminen

Jokainen lukio laatii omille verkkosivuilleen ennen lukuvuoden alkua tiedotteen, josta käyvät ilmi

- lukuvuoden työpäivät
- kokeenpalautuspäivät
- uusintakuulustelupäivät
- korotuskuulustelupäivät sekä
- muut poikkeavat työpäiväjärjestelyt

Tiedote pidetään ajantasaisena.

Opettaja tiedottaa mahdollisuuksien mukaan edellä mainituista asioista kurssin työsuunnitelmassa ja kurssin aikana.

Yksittäistä kurssia koskevista työaikajärjestelyistä tai -muutoksista pyritään tiedottamaan Wilma-käyttöliittymän kautta.

Osaamisen tunnustaminen

Lukiolain 23 §:n mukaisesti *Opiskelijalla on oikeus saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnustamisella voidaan opiskelijalle lukea hyväksi ja korvata lukion oppimäärään kuuluvia pakollisia, syventäviä tai soveltavia opintoja. – – Tarvittaessa osaaminen on osoitettava koulutuksen järjestäjän päättämällä tavalla.*

Lukion opetussuunnitelmassa (voimassa 1.8.2016 alkaen) todetaan: *Sen lisäksi, mitä lukiolaissa (629/1998, 23 §, muutettu lailla 1116/2008) säädetään, tulee opintojen hyväksilukemisella ja muutoin hankitun osaamisen tunnustamisella välttää opintojen päällekkäisyyttä ja lyhentää opiskeluaikaa.*

Kumppanuuslukiossa suoritettut kurssit luetaan osaksi opiskelijan lukio-opintoja ilman erillistä hakemusta.

Opiskelija voi sisällyttää lukion oppimäärään myös muissa oppilaitoksissa kuin kumppanuuslukiossa suoritettuja opintoja tai muutoin hankittua osaamista. Tällöin hänen haettava osaamisen tunnustamista rehtorilta ja tarvittaessa asianomaisen oppiaineen opettajalta.

Oulun kaupungin lukioissa oppimäärään voidaan sisällyttää ainakin seuraavia opintoja:

- muissa lukioissa suoritettut opetussuunnitelman mukaiset kurssit
- eLukiossa etäopetuksena suoritettut kurssit
- Oulun seudun ammattiopiston ja Oulun kaupungin yhteistyösopimuksen mukaiset ammatilliset opintokokonaisuudet (opintokokonaisuuden laajuus 7,5 osaamispistettä = 5 lukiokurssia)
- soveltuvin osin ammatillisten opintojen yleissivistävät (yhteiset tutkinnon osat) opinnot (1,5 osaamispistettä = 1 lukiokurssi)
- opiskelijalle, joka on suorittanut ajokortin (teoriaopetus + ajotutkinto), luetaan hyväksi yksi lukiokurssi muualla suoritettuina opintoina.

Muissa oppilaitoksissa (kansalaisopistot, kansanopistot, taideoppilaitokset, kesäyliopistot yms.) suoritettuja opintoja hyväksiluetaan vain siltä osin kuin ne on suoritettu lukioaikana. Opintojen laajuuden arvioinnissa käytetään ohjeellisesti seuraavaa muuntoasteikkoa: 1 lukiokurssi = 38 opetustuntia = 1700 minuuttia työtä = 1,5 osaamispistettä = 2 opintopistettä.

Vaihto-opiskeluajalta luetaan hyväksi lukio-opintoja laskennallisen työmäärän mukaisesti: jos opiskelijalla on ollut vaihto-opiskeluajan aikana 380 tuntia opintoja, hänelle luetaan hyväksi $380 / 38 = 10$ kurssia. Näin eripituiset vaihto-opiskeluajat voidaan huomioida tasapuolisesti.

Hakiessaan osaamisen tunnustamista opiskelijan on annettava rehtorille kirjallinen selvitys siitä, millaista lukion opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavaa osaamista hänellä on ja mitä oppimäärään sisältyviä opintoja hän haluaa osaamisellaan korvata. Kirjallinen selvitys voi olla muun muassa

- oppilaitoksen suoritetuista kursseista antama todistus, jossa kuvataan myös kurssien sisällöt ja tavoitteet sekä opintojen laajuus *tai*
- oppimispäiväkirja tai muu lopputyö/-tuotos, jossa opiskelija kuvaa ajankäyttöään sekä lukion opetussuunnitelman mukaisten tietojensa ja taitojensa kehittymistä toiminnan aikana.

Opinnoilla, jotka eivät korvaa valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaisia pakollisia tai syventäviä opintoja mutta jotka ovat muutoin lukion opetuksen yleisten tavoitteiden mukaisia, voidaan kattaa 75 kurssin vähimmäisoppimäärästä 18–14 kurssia sen mukaan, onko opiskelija valinnut matematiikan pitkän vai lyhyen oppimäärän.

Ylioppilaskirjoitusten järjestäminen

Yhteiset koetilaisuudet

Lukiot järjestävät tarpeen ja mahdollisuuksien mukaan ylioppilaskirjoitukset yhteisinä koetilaisuuksina.

Järjestävä lukio vastaa koetilaisuuden valvonnoista ja muista järjestelyistä. Muut lukiot ohjaavat kokelaansa yhteiseen koetilaisuuteen ja toimittavat hyvissä ajoin järjestävän lukion kansliaan

- koepöytäkirjat
- koemateriaalit (koetehtävät ja koepaperit) sekä
- kokelaiden nimet, kokelasnumerot ja istumapaikat (esimerkiksi Primus-kouluhallintojärjestelmän lomakkeelle tulostettuna).

Kokelailla tulee olla koetilaisuudessa mukana henkilöllisyystodistus.

Koepaperit, -pöytäkirjat, suoritukset ja muut mahdolliset materiaalit haetaan järjestävän lukion kansliasta koepäivää seuraavana työpäivänä.

Poikkeusjärjestelyjä, kuten pidennetyn koeajan, tietokoneen tai erillisen tilan, vaativien kokelaiden kokeet toteutetaan lähtökohtaisesti omassa lukiossa.